

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Plan van aanpak omgevingsvisie Buitengebied	2335527		12 februari 2019

Leden van de raad,

Op 30 januari j.l. is in een politieke markt het plan van aanpak omgevingsvisie Buitengebied besproken. Wij hebben de opmerkingen van uw raad ter harte genomen en het plan van aanpak op onderdelen bijgesteld. Ook is een nadere duiding gegeven aan een aantal begrippen uit het plan van aanpak. Als bijlage is de bijgestelde planning toegevoegd.

Per fase een plan van aanpak

Gedurende het opstellen van de omgevingsvisie voor het buitengebied zal dit proces worden gemonitord en geëvalueerd. Aanpassingen en verbeteringen nemen we mee in het plan van aanpak dat aan de gemeenteraad ter vaststelling wordt aangeboden voor de volgende fase van de omgevingsvisie.

Afstemmen met de gemeenteraad

Zoals in de politieke markt is besproken willen wij de raad nadrukkelijk betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie. Om die reden hebben wij 'informereren' van de gemeenteraad aangepast in 'afstemmen' met de gemeenteraad. Ons voorstel is om dit te doen in de vorm van een beeldvormende politieke markt die circa anderhalf uur in beslag zal nemen.

Kader

Het kader zal bestaan uit wettelijk beperkingen (bijvoorbeeld de omgevingsverordening van de provincie Overijssel) én doelen (wat willen we bereiken). Het formuleren van doelen geeft een positieve insteek voor de rest van het proces, waarbij we met de samenleving gaan samenwerken. Door gezamenlijke doelen te verwoorden, kunnen op basis hiervan op natuurlijke wijze de integrale thema's voor de toekomst (stap 2) worden geformuleerd.

Het product dat na stap één en twee wordt opgeleverd zal bestaan uit een kaart waarop de wettelijke beperkingen duidelijk zichtbaar zijn en de doelen worden beschreven. De integrale thema's voor de toekomst maken ook onderdeel uit van het product.

Wij stellen voor het kader en de thema's voor de toekomst, na voorafgaand overleg met de gemeenteraad in een beeldvormende markt, ter vast stelling aan u voor te leggen. Op dat moment kunt u een besluit nemen of u met het product kunt instemmen en wij hiermee de co-creatie fase in kunnen gaan.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Bladnummer

2

Zaaknummer Uw kenmerk

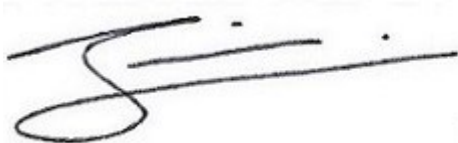
2335527

Hieruit volgt dat het besluitmoment van stap 1 naar stap 2 verschuift. Hiermee denken wij tegemoet te komen aan uw zorg en geven wij de gemeenteraad de mogelijkheid mee te beslissen over de thema's voor de toekomst. Voor de goede orde merken wij nog op dat het plan van aanpak onderdeel uitmaakt van de pilot Buitengebied en het proces dus gaandeweg zal (kunnen) worden bijgesteld / uitgewerkt.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Bijlagen: Bijgestelde planning omgevingsvisie Buitengebied

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

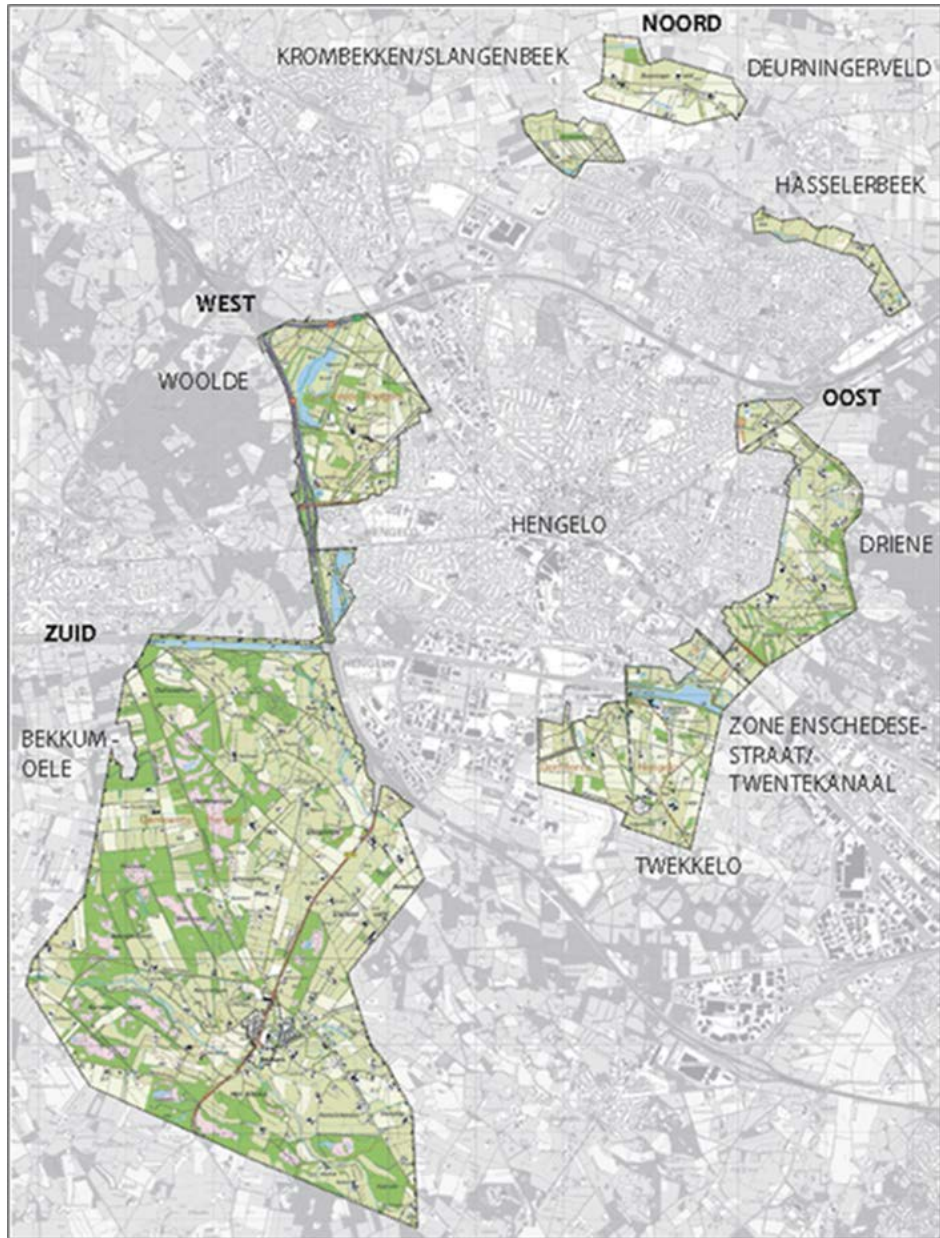
Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

PLAN VAN AANPAK

Omgevingsvisie Buitengebied

Oktober 2018
Aangepast februari 2019

Afbeelding 1: Buitengebied Hengelo

I WAAROM EEN OMGEVINGSVISIE?

Het buitengebied van de gemeente Hengelo (zie afbeelding 1) heeft met de rest van het landelijk gebied in Twente een belangrijke functie als groene long tussen de stedelijke kernen. De ruimtelijke kwaliteit ervan wordt dagelijks beleefd door de bewoners en de vele gebruikers. Behoud en versterking van de identiteit en de kwaliteiten van het buitengebied is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar ook van de bewoners en gebruikers.

In tegenstelling tot alle omliggende gemeenten beschikt Hengelo niet over een visie voor haar Buitengebied. Nu de druk op het buitengebied van Hengelo verder toeneemt en de beoordeling van initiatieven vraagt om een toekomstbestendig, integraal en concreet ruimtelijk toetsingskader wordt een omgevingsvisie opgesteld voor het buitengebied.

Hengelo zet niet 'slechts' in op een gedragen en uitvoerbare en integrale omgevingsvisie voor het buitengebied, maar heeft de ambitie om met een open bestuursstijl (coalitieprogramma 2014-2018), dus vanuit draagvlak en co-creatie tot een omgevingsvisie te komen.

Omgevingswet

Op 1 januari 2021 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking.

De Omgevingswet vormt de basis voor het integraal beheer van en voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Daarnaast vraagt de Omgevingswet om een heel andere werk- en denkwijze van overheden, burgers en bedrijven.

Programma Omgevingswet

Op 2 oktober 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders het 'Programmaplan Omgevingswet' goedgekeurd. Het doel van het programma Omgevingswet is dat de gemeente Hengelo goed voorbereid en klaar is om volgens (de bedoeling van) de nieuwe wet- en regelgeving te gaan werken wanneer de Omgevingswet in werking treedt.

De Omgevingswet verplicht gemeenten een omgevingsvisie op te stellen voor het gehele grondgebied van Hengelo. In het 'Programmaplan Omgevingswet' is beschreven dat de zogenaamde 'omgevingsvisie Hengelo' gefaseerd wordt aangepakt.

In de eerste fase wordt een (deel)omgevingsvisie voor het buitengebied van Hengelo opgesteld; de zogenaamde 'omgevingsvisie Buitengebied'.

Omgevingsvisie

De Omgevingswet vraagt overheden om een omgevingsvisie op te stellen. Het betreft een integrale visie, waarin de ambities en de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving voor de lange termijn zijn vastgelegd.

Door aan de slag te gaan met een omgevingsvisie in de geest van de Omgevingswet bereidt Hengelo zich voor op de komst van de nieuwe wet.

Door middel van een participatief proces krijgt de omgevingsvisie gestalte. De gemeente wil zich positioneren als één van de partijen in het samenwerkingsproces. Door een open houding tussen gemeente en samenleving wordt gestreefd naar nieuw vertrouwen. De omgevingsvisie wordt samen opgesteld.

De Omgevingswet

Artikel 1.3 (maatschappelijke doelen van de wet)

Deze wet is, met ook op duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. Bereiken en instandhouden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit;
- b. Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De omgevingsvisie

Een omgevingsvisie bevat, mede voor de uitoefening van taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 2.1, eerste lid:

- a. Een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- b. De hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied;
- c. De hoofdzaken van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid. De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval:
  - bouwwerken;
  - infrastructuur;
  - watersystemen;
  - water;
  - bodem;
  - lucht;
  - landschappen;
  - natuur;
  - cultureel erfgoed;
  - werelderfgoed.

II DE OMGEVINGSVISIE

Doelstelling

De omgevingsvisie Buitengebied moet een toekomstbestendig, publieksvriendelijk en concreet ruimtelijk afwegingskader zijn voor de fysieke leefomgeving in het buitengebied van Hengelo. De omgevingsvisie geeft aan waar bestaande kwaliteiten liggen en waar ruimte ligt voor nieuwe ontwikkelingen.

De omgevingsvisie Buitengebied vormt enerzijds de basis voor het op te stellen omgevingsplan. Anderzijds vormt het een concreet ruimtelijk afwegingskader dat wordt gebruikt bij de beoordeling van ruimtelijke initiatieven die niet passen binnen het bestemmingsplan. Zowel door de initiatiefnemers alsook door de gemeente Hengelo (Ruimtelijke Tafel).

De omgevingsvisie Buitengebied wordt een co-creatie van de gemeente Hengelo, burgers, ondernemers, gebruikers en organisaties in de gemeenschap. Co-creatie is een vorm van samenwerking waarbij alle deelnemers invloed hebben op het resultaat van een plan, advies of product.

Resultaat

Het beoogde resultaat is een door de samenleving gedragen visie voor het buitengebied van Hengelo. De inhoud van de omgevingsvisie Buitengebied is natuurlijk afhankelijk van het resultaat van het participatieproces. De visie voldoet in ieder geval aan de volgende criteria:

1. Het is een integrale visie die antwoord geeft op de onderwerpen die in het landelijk gebied spelen;
2. De omgevingsvisie vormt een uitnodigend en inspirerend kader voor de samenleving en het openbaar bestuur om in gezamenlijkheid de ruimtelijke toekomst van het buitengebied van Hengelo ter

hand te nemen vanuit het principe van de participerende samenleving waarin eenieder een eigen verantwoordelijkheid draagt.

3. De omgevingsvisie dient ruimte te bieden voor initiatieven vanuit de samenleving; voor ontplooiing, ontwikkeling en ondernemerschap, mits die initiatieven bijdragen aan behoud en versterking van de kernkwaliteiten van het buitengebied van Hengelo.
4. De visie omvat een duurzaam perspectief voor de langere termijn dat periodiek (raadsperiode) door de gemeenteraad wordt geëvalueerd en bijgesteld c.q. aangevuld.
5. Het document dient goed leesbaar, compact en laagdrempelig te zijn voor alle bewoners en ondernemers in het buitengebied (een publieksvriendelijk en concreet ruimtelijk afwegingskader). Op interactieve wijze digitaal toegankelijk en bereikbaar.
6. De visie voldoet aan de wettelijk te stellen eisen om als structuurvisie artikel 2.1 Wro te kunnen functioneren als een helder bestuursinstrument.
7. De visie wordt opgesteld in lijn met en in de geest van de Omgevingswet, zodat deze na de inwerkingtreding van de Omgevingswet 'eenvoudig' kan worden omgezet naar een Omgevingsvisie.

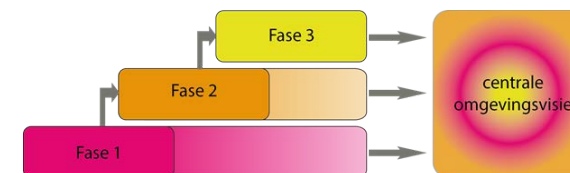
De 'Omgevingsvisie Hengelo'

De omgevingsvisie Buitengebied is een eerste stap in het proces om te komen tot een omgevingsvisie voor het gehele grondgebied van Hengelo.

In navolging van een omgevingsvisie voor het buitengebied zullen ook omgevingsvisie(s) voor het (binnen)stedelijk gebied van Hengelo worden opgesteld.

Wanneer de Omgevingswet in werking is getreden zullen deze visies gezamenlijk als 'Omgevingsvisie Hengelo' worden vastgesteld.

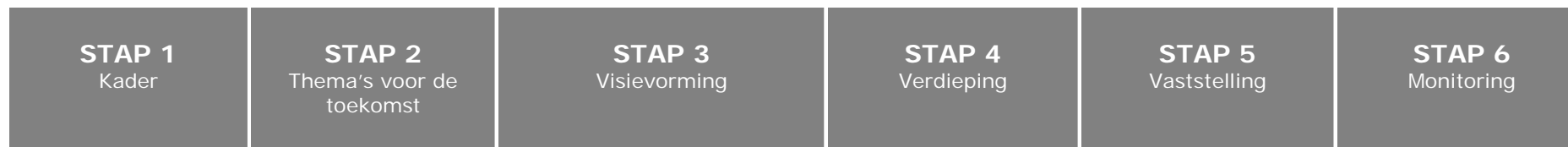
Zie afbeelding 2 voor de voorgestelde gefaseerde aanpak 'Omgevingsvisie Hengelo'.

Afbeelding 2:

Gefaseerde aanpak omgevingsvisie Hengelo
(bron: Programmaplan Omgevingswet)

III PLAN VAN AANPAK

Communicatie

In een participatief proces met inwoners, ondernemers en instanties wordt de omgevingsvisie Buitengebied opgesteld.

Samenwerken in bijeenkomsten, waarbij participanten met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, heeft de voorkeur. Het doel is om in verschillende bijeenkomsten een steeds concreter beeld te schetsen van de omgevingsvisie Buitengebied.

Wanneer het proces om te komen tot een omgevingsvisie Buitengebied is vastgesteld, wordt het plan van aanpak breed gedeeld via een persbericht en op de www.hengelo.nl. Op de website van Hengelo wordt een tabblad ingericht waarop het proces door alle geïnteresseerden kan worden gevolgd.

Gelijktijdig worden inwoners, ondernemers en instanties op een schriftelijke, wervende en verbeeldende wijze uitgenodigd om deel te nemen aan het proces. Ook wordt contact opgenomen met bijvoorbeeld de dorpsraad Beckum en de werkgroep Oele om het plan van aanpak toe te lichten en hen te enthousiasmeren om te participeren in het proces.

De definitieve methode voor co-creatie in de verschillende stappen wordt afgestemd tussen de participatieadviseur en de formulehouders co-creatie en is afhankelijk van de uiteindelijke groepssamenstelling. De participatieadviseur en formulehouders co-creatie kunnen worden ondersteund door een afvaardiging van de participanten over de (innovatieve) methode van participeren.

Participatie vraagt om betrokkenheid bij het proces, zowel intern als extern. Van alle deelnemers wordt inzet gevraagd. Daar moet het proces op zijn ingericht. Voorkomen moet worden dat het proces onoverzichtelijk en te lang wordt voor de deelnemers, waardoor zij de aandacht verliezen.

In de stappen 1 en 2 wordt ten aanzien van de externe deelnemers in het proces derhalve gestart met een groep professionals en een kleine groep burgers.

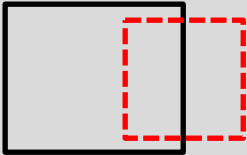
In stap 3 en 4 vindt de visievorming plaats. De groep externe deelnemers wordt in deze stap daarom vergroot.

In stap 6 wordt het proces geëvalueerd met dezelfde externe deelnemers als in de stappen 1 en 2 (professionals en een kleine groep burgers).

Met de participanten wordt tijdens het proces per brief of mail gecommuniceerd. Uitnodigingen voor bijeenkomsten, maar ook de resultaten van de bijeenkomsten worden, afgestemd op de behoefte, per brief of per mail verstuurd.

Aandachtspunt is dat de resultaten van de bijeenkomsten snel en zorgvuldig worden teruggekoppeld aan de participanten.

De voortgang van het proces, de resultaten van de bijeenkomsten en de tussenproducten zijn voor een ieder te volgen via www.hengelo.nl en mogelijk ook de websites van instanties als de dorpsraad Beckum en de werkgroep Oele.

	Doel	Aanpak	Resultaat
Stap 1 Kader	<p>In stap 1 wordt het kader (het vertrekpunt), waarbinnen de omgevingsvisie Buitengebied kan worden ontworpen, opgesteld.</p> <p>Het kader bestaat uit een 'hard' en wettelijk deel, zoals de Omgevingsverordening Overijssel, maar ook uit 'zachte' onderdelen, zoals verouderde beleidsnota's en instrumenten als Rood-voor-Rood.</p> <p>Het kader dient een verbeeldende nota te zijn, dat vooral door middel van kaarten duidelijk maakt binnen welke grenzen de omgevingsvisie Buitengebied kan worden ontwikkeld.</p>	<p>In een startbijeenkomst wordt het 'plan van aanpak omgevingsvisie Buitengebied' toegelicht. De verschillende stappen, de procesorganisatie en de beoogde planning worden uiteengezet.</p> <p>Tevens wordt toegelicht wat het beoogde doel is van de omgevingsvisie Buitengebied (toetsingscriteria nieuwe initiatieven en basis voor omgevingsplan), zodat alle participanten met gelijke basis én verwachtingen aan het proces kunnen beginnen.</p> <p>Tot slot wordt een toelichting gegeven op het kader. Duidelijk moet zijn dat het wettelijk kader hard is en daar niet zonder meer van kan worden afgeweken. Het proces zal uitwijzen of 'zachte' onderdelen van het kader moeten worden bijgesteld.</p> <p>Wanneer een kader is vastgesteld, is het niet meer mogelijk gemeentelijke visies vast te stellen, die van invloed zijn op het buitengebied.</p>	<p>Kaderstellende nota met daarin in ieder geval de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingsgeschiedenis; • Gebiedsbeschrijving; • Relevant bestaand beleid.
Stap 2 Thema's voor De toekomst	<p>De thema's die een rol moeten spelen in de omgevingsvisie Buitengebied worden in deze stap 2 geformuleerd. Voor de hand liggende thema's zijn bijvoorbeeld 'agrarische bedrijven', 'wonen' en 'natuur'. De thema's voor de toekomst vormen de inhoudelijke opgaven voor de omgevingsvisie Buitengebied.</p>	<p>In verschillende groepen wordt nagedacht over de thema's voor de toekomst.</p>	<p>Overzicht met opgaven die in de omgevingsvisie Buitengebied worden uitgediept.</p>
Stap 3 Visievorming	<p>In deze stap komt in grote lijnen de inhoud van de omgevingsvisie tot stand. Het kader en de thema's voor de toekomst zijn daarbij leidend.</p> <p>De ambitie voor het buitengebied van Hengelo moet worden bepaald. Deze wordt inzichtelijk in de vorm van scenario's. Er dient een keuze te worden gemaakt voor een voorkeursscenario,</p>	<p>Het betreft een dynamisch proces, waarbij afhankelijk van de resultaten van de bijeenkomsten minder of meer bijeenkomsten wenselijk kunnen zijn in deze stap.</p> <p><u>Bijeenkomst 1</u> In een eerste bijeenkomst in stap 3 worden de resultaten uit stap 2 toegelicht. De thema's voor de toekomst vormen het vertrekpunt voor deze bijeenkomst.</p> <p>Voor de verschillende thema's wordt in groepen nagedacht over de ambitie voor het buitengebied. De opbrengst van de bijeenkomst wordt plenair gedeeld.</p>	<p>De inhoudelijke basis voor de omgevingsvisie Buitengebied is gereed. Gedragen door een brede groep inwoners, ondernemers en organisaties.</p>

	Doel	Aanpak	Resultaat
Stap 3 Visievorming (vervolg)	zodat de opgaven verder kunnen worden aangescherpt en uitgediept. Het voorkeurscenario geeft een integraal antwoord op de opgaven die in de stap 'thema's voor de toekomst' zijn geformuleerd.	Het resultaat van de bijeenkomst wordt door de werkgroep verwerkt tot een aantal scenario's. Hierbij wordt het 'harde' wettelijke kader in acht genomen. <u>Bijeenkomst 2</u> De scenario's die door de werkgroep zijn opgesteld worden plenair toegelicht in de tweede bijeenkomst. Samen met de participanten worden de scenario's in groepen verder uitgewerkt en aangescherpt. De resultaten van de bijeenkomst worden plenair gedeeld. De werkgroep verwerkt de opbrengst van deze bijeenkomst in de scenario's. <u>Bijeenkomst 3</u> De aangescherpte scenario's worden plenair gepresenteerd in de derde bijeenkomst. De participanten wordt gevraagd gemotiveerd een voorkeur uit te spreken voor een scenario.	
Stap 4 Verdieping	In deze stap wordt het voorkeurscenario uit stap 3 verder verfijnd en uitgewerkt tot een ontwerp omgevingsvisie Buitengebied. De omgevingsvisie wordt in deze stap onder andere gespiegeld aan het kader. Ook worden de consequenties van het voorkeurscenario voor heel Hengelo (bijvoorbeeld woningbouwcontingent/stadsranden) in beeld gebracht.	In een bijeenkomst wordt het voorkeurscenario toegelicht aan de participanten. Onderwerpen en aspecten die bij de uitwerking onderbelicht zijn gebleven worden besproken en met de participanten verder uitgediept. De resultaten van de bijeenkomst worden plenair gedeeld.	Een ontwerp omgevingsvisie Buitengebied, die gereed is om de vaststellingsprocedure te doorlopen.

	Doel	Aanpak	Resultaat
Stap 5 Vaststelling	In deze stap wordt de formele procedure tot vaststelling van de omgevingsvisie Buitengebied doorlopen.	<p>Op basis van de gemeentelijke inspraakverordening wordt het college van burgemeester en wethouders gevraagd de ontwerp omgevingsvisie Buitengebied vrij te geven voor inspraak en vooroverleg.</p> <p>De ontwerp omgevingsvisie wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Hengelo, in het Hengelo's weekblad, Staatscourant en op www.ruimtelijkeplannen.nl.</p> <p>Er wordt een informatieavond georganiseerd voor iedereen die geïnteresseerd is in de ontwerp omgevingsvisie Buitengebied.</p> <p>Nadat de inspraakreacties en vooroverleg reacties zijn beantwoordt wordt het college van burgemeester en wethouders gevraagd de omgevingsvisie ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad.</p> <p>Tijdens een openbare politieke markt wordt de vast te stellen omgevingsvisie Buitengebied geagendeerd. Indieners van een inspraakreactie krijgen de mogelijkheid om deze mondeling toe te lichten.</p> <p>Na vaststelling wordt de omgevingsvisie Buitengebied gepubliceerd op de website van de gemeente Hengelo, in het Hengelo's weekblad, de Staatscourant en www.ruimtelijkeplannen.nl.</p>	Met stap 5 eindigt het proces en beschikt de gemeente Hengelo over een vastgestelde structuurvisie voor het Buitengebied, opgesteld als omgevingsvisie binnen het gedachtegoed van de Omgevingswet.
Stap 6 Monitoring	In deze stap vindt afstemming plaats tussen de verschillende omgevingsvisies en worden deze gezamenlijk vastgesteld als 'Omgevingsvisie Hengelo'.	<p>In stap 6 wordt het doorlopen proces geëvalueerd met de betrokken burgers, bedrijven, gebruikers en organisaties in de gemeenschap.</p> <p>Wijzigingen die noodzakelijk zijn in de afstemming tussen de omgevingsvisies worden voorgelegd aan de burgers, ondernemers en organisaties in de gemeenschap.</p>	In deze stap worden alle omgevingsvisies voor Hengelo samengevoegd en vastgesteld als 'Omgevingsvisie Hengelo' op grond van de Omgevingswet.

IV ORGANISATIE

Stuurgroep

Het plan van aanpak (zie onder III) beschrijft de verschillende stappen die worden onderscheiden in het proces om te komen tot de omgevingsvisie Buitengebied.

Voordat een stap wordt afgerond beoordeeld de stuurgroep of is voldaan aan de doelstelling en of het resultaat van de stap voldoende is. Tevens worden de projectrisico's in beeld gebracht en wordt afgewogen of deze aanvaardbaar zijn en/of in voldoende mate worden afgedekt.

De samenstelling van de stuurgroep is als volgt:

- Ambtelijk opdrachtgever;
- Procescoördinator.

De wijze waarop de portefeuillehouder bij het proces wordt betrokken, wordt in overleg met de portefeuillehouder nader bepaald.

Het college van burgemeester en wethouder wordt voorgesteld een bestuurlijk opdrachtgever aan te wijzen. De ambtelijk opdrachtgever en de procescoördinator praten de bestuurlijk opdrachtgever (portefeuillehouder) bij in het portefeuillehoudersoverleg (PHO).

Het is de taak van de procescoördinator om het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad bij het proces te betrekken en te informeren over de stand van zaken.

Kernteam

Het kernteam heeft de procesregie over het proces.

Het kernteam geeft sturing aan het proces en bewaakt de procesmatige en inhoudelijke voortgang van de omgevingsvisie Buitengebied.

Het kernteam ziet toe op een integrale totstandkoming van de tussenproducten en het eindproduct.

Het kernteam vormt de consistente factor bij de totstandkoming van de 'Omgevingsvisie Hengelo', omdat zij, weliswaar met andere procescoördinatoren, als kernteam onderdeel uit zullen maken van de procesorganisatie van de nog op te stellen omgevingsvisie(s) voor het stedelijk gebied.

Het kernteam neemt dus de ervaringen en lessen uit het proces voor de omgevingsvisie Buitengebied mee naar de volgende fasen om te komen tot de 'Omgevingsvisie Hengelo'.

Ten behoeve van de participatiemomenten wordt het kernteam ondersteund door een onafhankelijke gespreksleider, die de participatiebijeenkomsten zal coördineren en begeleiden. De onafhankelijke gespreksleider wordt in overleg met de omgeving/samenleving gekozen.

De samenstelling van het kernteam is als volgt:

- Procescoördinator (voorzitter);
- Programmanager Omgevingswet;
- Senior adviseur ruimtelijke ontwikkeling;
- Formulehouder co-creatie;
- Communicatieadviseur.

Werkgroep

De werkgroep is verantwoordelijk voor het opstellen van de tussenproducten en uiteindelijk de omgevingsvisie Buitengebied.

De werkgroep wordt ondersteund door een extern bureau, die de workshops organiseert en de (tussen)producten opstelt. Door het inhuren van een extern bureau wordt niet alle druk op het ambtelijk apparaat gelegd. Het opstellen van een omgevingsvisie in een participatief proces vraagt om snelle acties om alle deelnemers betrokken te houden. Door een extern bureau in te schakelen kan tempo worden gemaakt zonder dat dit ten koste gaat van het reguliere werk. Daar komt bij dat een 'onafhankelijke' penvoering het proces ook kwalitatief ten goede zal komen.

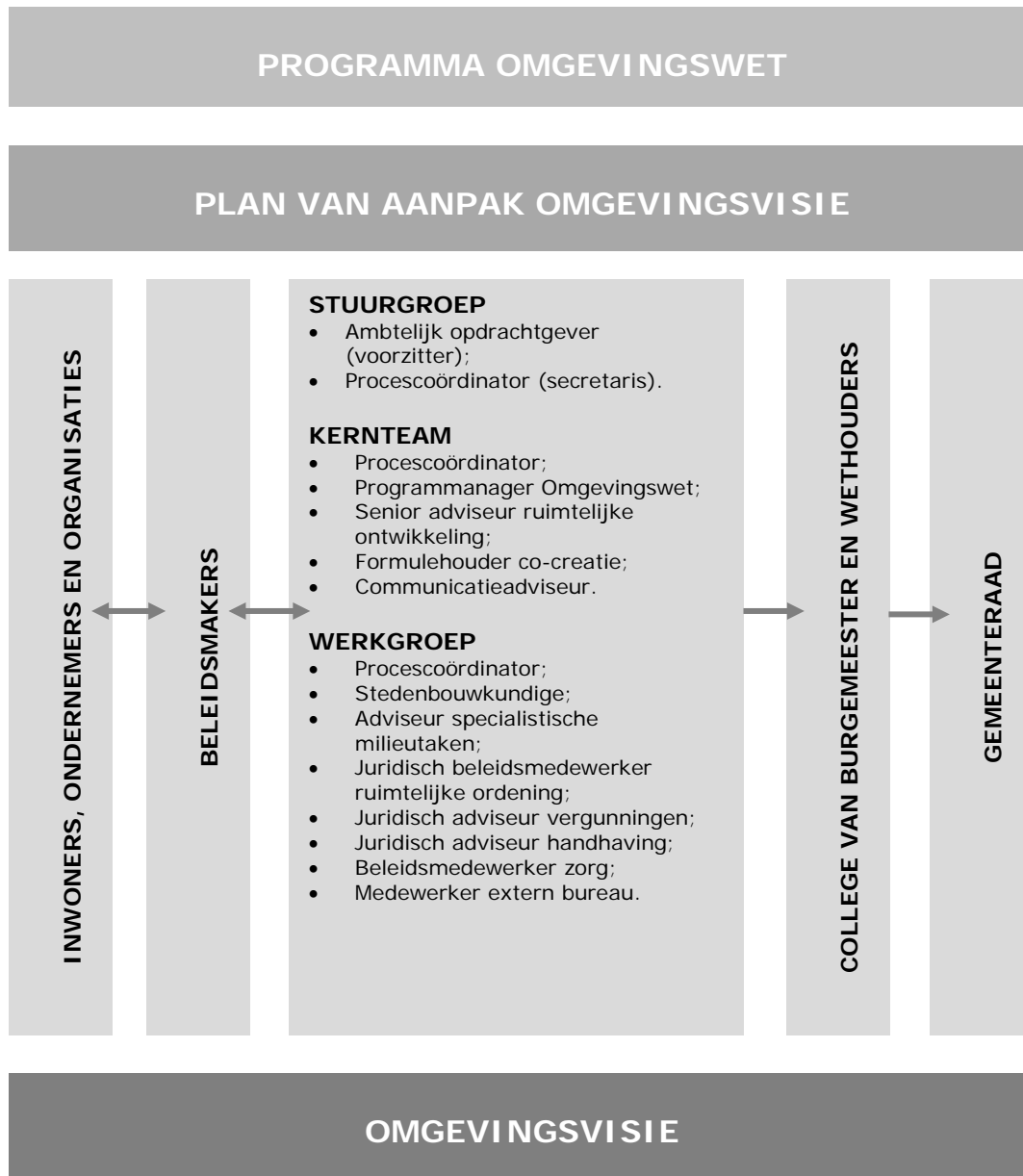
De samenstelling van de werkgroep is als volgt:

- Procescoördinator;
- Juridisch beleidsmedewerker ruimtelijke ordening (buitengebied);
- Stedenbouwkundige (buitengebied);
- Adviseur specialistische milieutaken;
- Juridisch adviseur vergunningen;
- Juridisch adviseur handhaving;
- Senior adviseur ruimtelijke ontwikkeling.
- Beleidsmedewerker zorg;
- Medewerker extern bureau.

De werkgroep bestaat uit medewerkers die vooral aan de voorkant een rol hebben bij het opstellen van de omgevingsvisie en medewerkers die uiteindelijk met de omgevingsvisie moeten werken.

Beleidsmakers (intern)

De beleidsmakers zijn de vakspecialisten uit de interne organisatie. De beleidsmakers zullen als inhoudsdeskundige deelnemen aan het participatieproces. Zij zijn in staat de discussie te verdiepen door de juiste vragen te stellen. De beleidsmakers zullen tevens vakinhoudelijk een bijdrage leveren ten behoeve van het opstellen van de tussenproducten.

Afbeelding 3: Procesorganisatie omgevingsvisie Buitengebied

Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan vakspecialisten op het gebied van groen, cultuur en archeologie, energie en duurzaamheid, of aan de stadsdeelregisseur Hengelo Zuid.

Omgeving/samenleving (extern)

De stakeholders in het buitengebied zullen deelnemen aan het participatieproces en input leveren vanuit hun eigen kernwaarden.

Stakeholders in het buitengebied zijn bijvoorbeeld:

- Bewoners;
- Agrariërs;
- Provincie Overijssel;
- Oversticht;
- Waterschap Vechtstromen;
- LTO Noord;
- Landschap Overijssel;
- Stichting Twickel;
- Natuur- en milieuraad;
- Vereniging behoud Twekkelo;
- Dorpsraad Beckum;
- Werkgroep Oele.

Om een beter inzicht te krijgen in de stakeholders in het Buitengebied zal een zogenaamde 'netwerkaart' worden opgesteld. De 'bekende' stakeholders zullen worden gevraagd naar hun partners in het buitengebied van Hengelo om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen. De netwerkaart geeft uiteindelijk een overzicht van de stakeholders in het buitengebied van Hengelo en van hun kernwaarden.

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders wordt door de stuurgroep (procescoördinator) geïnformeerd over de stand van zaken tijdens het proces.

Het college van burgemeester en wethouders wordt gevraagd het 'plan van aanpak omgevingsvisie Buitengebied' vast te stellen, waarna het proces tot het opstellen van de omgevingsvisie zal starten.

De (tussen)producten van de stappen 1 tot en met 6 (zie onder II) worden ter besluitvorming voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.

Gemeenteraad

De gemeenteraad wordt geïnformeerd door het college van burgemeester en wethouders (procescoördinator).

De raadsleden worden op voorgelicht over het 'programmaplan Omgevingswet'. De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met het 'plan van aanpak omgevingsvisie Buitengebied'.

Het kader wordt samen met de resultaten uit stap 2 (thema's voor de toekomst) afgestemd met de gemeenteraad. Daarna worden de resultaten uit de stappen 1 en 2 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. In het proces niet mag worden afgeweken van het 'harde' wettelijke kader. Echter, uit het proces zou kunnen blijken dat 'zachte' onderdelen van het kader als gevolg van het te doorlopen proces vragen om aanpassing. De gemeenteraad wordt gevraagd zich te committeren aan het proces van participatie, dat tot aanpassing van het bestaande kader zou kunnen leiden.

De resultaten van stap 3 (visievorming) en stap 4 (verdieping) worden afgestemd met de raadsleden.

In stap 5 (vaststelling) wordt de omgevingsvisie Buitengebied in eerste instantie als structuurvisie op grond van de Wet ruimtelijke ordening door de gemeenteraad vastgesteld, voorafgaand door een politieke markt.

De rol van de gemeenteraad is kaderstellend en spitst zich in dit geval toe op de toets of het proces op een juiste wijze is doorlopen en de resultaten van de participatie op een zorgvuldige wijze zijn gedocumenteerd en hebben geleid tot de omgevingsvisie Buitengebied.

In stap 6 worden de opgestelde omgevingsvisies voor het buitengebied en het stedelijk gebied samengevoegd tot de 'Omgevingsvisie Hengelo', waarover ook in de gemeenteraad besluitvorming dient plaats te vinden.

IV PLANNING

De verwachte doorlooptijd van het proces om te komen tot een omgevingsvisie voor het buitengebied van Hengelo wordt geschat op 17 maanden.

De planning is opgenomen in onderstaand planningsschema. Hierin is de inhoud van de stappen kort weergegeven. Tevens zijn de overlegmomenten opgenomen.

Afbeelding 4: Planningsschema

	2019												2020					→
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun
	STAP 1 Kader				STAP 2 Thema's voor de toekomst			STAP 3 Visievorming			STAP 4 Verdieping			STAP 5 Vaststelling			STAP 6 Monitoring	
Participatie		•			•		•	•	•		•							•
Werkgroep	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•
Kerngroep	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•
Stuurgroep		•			•			•			•			•		•		→
College		•			•			•			•			•		•		→
Gemeenteraad		afstemmen		•	•			afstemmen			•			•		•	•	→
	besluitvorming				besluitvorming			besluitvorming			besluitvorming			besluitvorming				
	besluitvorming				besluitvorming			besluitvorming			besluitvorming			besluitvorming				
	afstemmen				besluitvorming			afstemmen			afstemmen			besluitvorming				

Activiteiten	STAP 1 Kader	STAP 2 Thema's voor de toekomst	STAP 3 Visievorming	STAP 4 Verdieping	STAP 5 Vaststelling	STAP 6 Monitoring
	<ul style="list-style-type: none"> overleg kerngroep overleg werkgroep opstellen concept kader startbijeenkomst participanten afronden definitief kader besluitvorming stuurgroep besluitvorming college afstemmen gemeenteraad 	<ul style="list-style-type: none"> overleg kerngroep overleg stuurgroep Participatiebijeenk. verwerking input besluitvorming stuurgroep besluitvorming college besluitvorming gemeenteraad 	<ul style="list-style-type: none"> overleg kerngroep overleg werkgroep participatiebijeenkomst 1 verwerken input tot scenario's participatiebijeenkomst 2 uitwerken scenario's participatiebijeenkomst 3 voorkeurscenario besluitvorming stuurgroep besluitvorming college afstemmen gemeenteraad 	<ul style="list-style-type: none"> overleg kerngroep overleg werkgroep participatiebijeenkomst verwerken input tot een ontwerp omgevingsvisie Buitengebied besluitvorming stuurgroep besluitvorming college afstemmen gemeenteraad 	<ul style="list-style-type: none"> ter inzage leggen ontwerp omgevingsvisie overleg kerngroep overleg werkgroep informatieavond beantwoorden zienswijzen eventuele wijzigingen doorvoeren besluitvoering stuurgroep besluitvoering college besluitvorming gemeenteraad 	<ul style="list-style-type: none"> overleg kerngroep overleg werkgroep participatiebijeenk. afstemming visies besluitvorming stuurgroep besluitvorming college besluitvorming gemeenteraad

V PERSONELE INZET

De verwachte doorlooptijd voor het opstellen van de omgevingsvisie Buitengebied wordt geschat op 17 maanden (= 58 werkbare weken). De interne ambtelijke uren zijn als volgt geraamd:

Ambtelijk opdrachtgever

Totaal 50 uur

Ten behoeve van:

- Periodiek overleg (maandelijks) procescoördinator (17)
- Stuurgroepoverleg (6x) (9)
- Portefeuillehoudersoverleg (17)
- Plenaire terugkoppeling participatiebijeenkomst (7)

Procescoördinator

Totaal 709 uur

Ten behoeve van:

- Aansturen proces (1 dag per week = 448)
- Startbijeenkomst + voorbereiding (6)
- Periodiek overleg (maandelijks) ambtelijk opdrachtgever (17)
- Periodiek overleg college + voorbereiding - 5x (15)
- Informeren gemeenteraad (technisch beraad) + voorbereiding - 4x (20)
- Politieke markt + voorbereiding (5)
- Stuurgroepoverleg (9)
- Portefeuillehoudersoverleg (17)
- Voorbereiding kerngroep (18)
- Kerngroepoverleg (27)
- Voorbereiding werkgroep (23)
- Werkgroepoverleg (35)
- Voorbereiding participatie (28)
- Participatie (21)
- Beoordelen (tussen)producten (20)

Kerngroep

- Programmanager Omgevingswet
- Formulehouder co-creatie
- Communicatiemedewerker

Totaal 102 uur per kerngroeplid met uitzondering van de communicatiemedewerker. In het kader van de communicatie met de participanten en de inwoners van Hengelo wordt de inzet van uren geraamd op 152 uur.

Ten behoeve van:

- Startbijeenkomst (6)
- Kerngroepoverleg (27)
- Voorbereiding participatie (28)
- Participatie (21)
- Beoordelen (tussen)producten (20)
- Communicatie participanten (50)

Werkgroepleden

- Senior adviseur ruimtelijke ontwikkeling (opsteller omgevingsvisie)
- Juridisch beleidsmedewerker ruimtelijke ordening – buitengebied (opsteller omgevingsvisie)
- Stedenbouwkundige – buitengebied (opsteller omgevingsvisie)
- Adviseur specialistische milieutaken
- Juridisch adviseur vergunningen
- Vergunningverlener milieu
- Juridisch adviseur handhaving
- Stadsdeelregisseur Hengelo Zuid
- Beleidsmedewerker zorg

Totaal 86 uur

Ten behoeve van:

- Startbijeenkomst (2)
- Werkgroepoverleg (35)
- Participatie (21)
- Bijdrage opstellen kader (8)
- Beoordelen tussenproducten (20)

Stedenbouwkundig tekenaar

Totaal 90 uur

Ten behoeve van:

- Startbijeenkomst (2)
- Het verbeelden van het kader (20)
- Het verbeelden van de scenario's (40)
- het verbeelden van de ontwerp-omgevingsvisie Buitengebied (20)
- Aanpassen tot omgevingsvisie Buitengebied (3)
- Digitaliseren van de verbeelding (5)

Beleidsmakers

- Beleidsmedewerker riolering en waterhuishouding
- Beleidsmedewerker duurzaamheid
- Beleidsmedewerker wijkzaken
- Groenontwerper
- Adviseur monumentenzorg, archeologie en welstand
- Adviseur bodemonderzoek/sanering

Totaal 35 uur per persoon

Ten behoeve van:

- Startbijeenkomst (2)
- Ondersteuning werkgroep (12)
- Deelnemen participatieproces (21)

De personele inzet voor het opstellen van de omgevingsvisie Buitengebied wordt geraamd op:

Functie	Uren
• Ambtelijk opdrachtgever	50
• Procescoördinator	709
• Programmamanager omgevingswet	102
• Formulehouder co-creatie	102
• Communicatiemedewerker	152
• Senior adviseur ruimtelijke ontwikkeling	86
• Juridisch beleidsmedewerker ruimtelijke ordening – buitengebied	86
• Stedenbouwkundige – buitengebied	86
• Adviseur specialistische milieutaken	86
• Juridisch adviseur vergunningen	86
• Vergunningverlener milieu	86
• Juridisch adviseur handhaving	86
• Stadsdeelregisseur Hengelo Zuid	86
• Beleidsmedewerker zorg	86
• Stedenbouwkundig tekenaar	90
• Beleidsmedewerker riolering en waterhuishouding	35
• • Adviseur bodemonderzoek/sanering	
• Beleidsmedewerker duurzaamheid	35
• Beleidsmedewerker wijkzaken	35
• Groenontwerper	35
• Adviseur monumentenzorg, archeologie en welstand	35
Totaal	2154